

Số: **24/2020/QĐST-VDS**

Buôn Ma Thuột, ngày 17 tháng 9 năm 2020

**QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v: Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự**

TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ BUÔN MA THUỘT, TỈNH ĐẮK LẮK

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Nguyễn Thị Kiều My.

Thư ký phiên họp: Bà Đỗ Thị Hồng Hà - Thư ký Tòa án nhân dân thành phố Buôn Ma Thuột, tỉnh Đắk Lắk.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Buôn Ma Thuột tham gia phiên họp: Ông Y Lương Byă - Kiểm sát viên.

Ngày 17 tháng 9 năm 2020, tại trụ sở Tòa án nhân dân thành phố Buôn Ma Thuột, tỉnh Đắk Lắk mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 23/2020/TLST-VDS ngày 07 tháng 7 năm 2020 về việc: “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự”, theo Quyết định mở phiên họp giải quyết việc dân sự số 45/2020/QĐST-VDS ngày 04 tháng 9 năm 2020, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Bà Nguyễn Thị Thúy L; Sinh năm 1970.

Trú tại: Số 153 đường N, phường T, thành phố B, tỉnh Đắk Lắk (Có mặt).

- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan: Bà Hoàng Thị Kim T; Sinh năm 1947.

Trú tại: Số 153 đường N, phường T, thành phố B, tỉnh Đắk Lắk (Có mặt).

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu và bản tự khai bà Nguyễn Thị Thúy L trình bày như sau: Bà Nguyễn Thị Thúy L là con ruột của bà Hoàng Thị Kim T. Bà Hoàng Thị Kim T bị bệnh từ năm 2005 cho đến nay với biểu hiện: Người thực vật, không còn khả năng nhận thức được. Bà Hoàng Thị Kim T đã được gia đình đưa đi khám tại nhiều

cơ sở khám chữa bệnh nhưng đến nay vẫn không có biểu hiện gì khác. Hiện nay mọi sinh hoạt cá nhân của bà Hoàng Thị Kim T đều do người nhà phụ giúp vì không thể thực hiện được. Về ăn uống phải bơm thẳng vào dạ dày, không tự ăn uống được. Bà Hoàng Thị Kim T là đối tượng được nhận tiền trợ cấp xã hội hàng tháng.

Vì vậy bà Nguyễn Thị Thúy L đề nghị Tòa án tuyên bố bà Hoàng Thị Kim T, sinh năm 1947 bị mất năng lực hành vi dân sự.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thành phố Buôn Ma Thuột nhận định:

[1] Về quan hệ pháp luật: Đây là yêu cầu về dân sự tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự theo quy định tại khoản 1 Điều 27 Bộ luật tố tụng dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân thành phố Buôn Ma Thuột, tỉnh Đắk Lắk theo quy định tại điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39 của Bộ luật tố tụng dân sự.

[2] Về nội dung: Bà Hoàng Thị Kim T, sinh năm 1947 là con của ông Hoàng Văn H và bà Nguyễn Thị N. Bà Hoàng Thị Kim T sinh ra và lớn lên phát triển thể chất và tâm thần bình thường. Năm 2005 bà Hoàng Thị Kim T bị tai biến mạch máu não, đã được gia đình đưa đi khám và điều trị nhiều nơi nhưng bệnh không thuyên giảm. Từ đó đến nay, bà Hoàng Thị Kim T mất ý thức, nằm một chỗ, phải ăn uống qua ống sonde, mọi sinh hoạt hàng ngày phải phụ thuộc hoàn toàn vào người thân. Hiện bà Hoàng Thị Kim T đang sống cùng với con ruột là bà Nguyễn Thị Thúy L. Bà Hoàng Thị Kim T là đối tượng được nhận tiền trợ cấp xã hội hàng tháng. Nay bà Nguyễn Thị Thúy L yêu cầu Tòa án giải quyết tuyên bố bà Hoàng Thị Kim T, sinh năm 1947 mất năng lực hành vi dân sự.

Tòa án nhân dân thành phố Buôn Ma Thuột đã thụ lý hồ sơ việc dân sự yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự theo yêu cầu của bà Nguyễn Thị Thúy L. Ngày 25/8/2020 Tòa án nhân dân thành phố Buôn Ma Thuột, tỉnh Đắk Lắk ban hành Quyết định trưng cầu giám định số 13/2020/QĐ-TA trưng cầu Trung tâm Pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên để giám định năng lực hành vi dân sự của bà Hoàng Thị Kim T để có cơ sở giải quyết việc dân sự.

Tại bản kết luận giám định pháp y tâm thần số 131/KLGĐTC ngày 03/9/2020 của Trung tâm Pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên đã kết luận đối với bà Hoàng Thị Kim T, sinh năm 1947 bị bệnh mất trí do bệnh mạch máu/suy kiệt (F01/E41-ICD10), mất khả năng nhận thức và mất khả năng điều khiển hành vi.

Xét thấy, tại khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự 2015 quy định “*Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được*

hành vi thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần”.

Việc bà Nguyễn Thị Thúy L là con ruột của bà Hoàng Thị Kim T có đơn yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Hoàng Thị Kim T mất năng lực hành vi dân sự, là phù hợp với quy định tại khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự. Đồng thời tại bản kết luận giám định pháp y tâm thần cũng đã kết luận bà Hoàng Thị Kim T bị bệnh mất trí do bệnh mạch máu/suy kiệt, mất khả năng nhận thức và mất khả năng điều khiển hành vi. Do đó đơn yêu cầu của bà Nguyễn Thị Thúy L tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự đối với bà Hoàng Thị Kim T là có căn cứ và phù hợp với các quy định của pháp luật nên cần chấp nhận.

[3] Ý kiến của đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Buôn Ma Thuột, tỉnh Đắk Lắk phát biểu ý kiến về việc tuân theo đúng pháp luật của thẩm phán, thư ký, những người tham gia tố tụng. Về nội dung: Sau khi nghiên cứu hồ sơ việc dân sự, lời khai của người yêu cầu thể hiện bà Hoàng Thị Kim T bị bệnh mất trí do bệnh mạch máu/suy kiệt, mọi sinh hoạt hàng ngày đều phụ thuộc hoàn toàn vào gia đình. Tại bản kết luận giám định pháp y tâm thần số 131/KLGĐTC ngày 03/9/2020 của Trung tâm Pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên đã kết luận bà Hoàng Thị Kim T hiện tại mất khả năng nhận thức và mất khả năng điều khiển hành vi. Nay bà Nguyễn Thị Thúy L yêu cầu Tòa án giải quyết tuyên bố bà Hoàng Thị Kim T là người mất năng lực hành vi dân sự là có căn cứ. Do vậy căn cứ vào khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự; khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, Điều 376, Điều 377, Điều 378 Bộ luật tố tụng dân sự năm 2015 đề nghị Tòa án nhân dân thành phố Buôn Ma Thuột chấp nhận đơn yêu cầu của bà Nguyễn Thị Thúy L tuyên bố bà Hoàng Thị Kim T, sinh năm 1947 mất năng lực hành vi dân sự.

[4] Về lệ phí: Căn cứ khoản 1 Điều 37 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án, bà Nguyễn Thị Thúy L phải chịu lệ phí việc dân sự sơ thẩm theo quy định của pháp luật.

QUYẾT ĐỊNH

- Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, Điều 367, Điều 370, Điều 371, Điều 372, Điều 376, Điều 377 và Điều 378 của Bộ luật tố tụng dân sự;

- Căn cứ khoản 1 Điều 22 của Bộ luật dân sự năm 2015;

- Căn cứ khoản 1 Điều 37 của Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

- Chấp nhận yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự của bà Nguyễn Thị Thúy L.

Tuyên bố: Bà Hoàng Thị Kim T, sinh năm 1947; Nơi cư trú: Số 153 đường N, phường T, thành phố B, tỉnh Đắk Lắk mất năng lực hành vi dân sự.

- Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà Nguyễn Thị Thúy L phải nộp 300.000 đồng (*Ba trăm nghìn đồng*) tiền lệ phí việc dân sự, được khấu trừ vào số tiền 300.000 đồng tạm ứng lệ phí mà ông Nguyễn Thế B nộp thay bà Nguyễn Thị Thúy L, theo biên lai thu tạm ứng án phí, lệ phí tòa án số AA/2019/0008306 ngày 06 tháng 7 năm 2020 tại chi cục Thi hành án dân sự thành phố B, tỉnh Đắk Lắk.

- Quyền kháng cáo, kháng nghị: Quyết định này có thể bị kháng cáo, kháng nghị theo thủ tục phúc thẩm theo quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Đắk Lắk;
- VKSND tỉnh Đắk Lắk;
- VKSND TP.BMT;
- Chi cục THADS TP.B;
- UBND phường T;
- Các đương sự;
- Lưu hồ sơ vụ án.

THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

(Đã ký)

Nguyễn Thị Kiều My